

Zpráva z porad vedoucích zařízení školního stravování v kraji Vysočina, které proběhly ve dnech 12. – 16. 10. 2009 po jednotlivých okresech (Jihlava, Třebíč, Pelhřimov, Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod) ve spolupráci s pověřenými OB III

Přítomni: dle prezenční listiny.

Program:

1. Statistické výkaznictví, zpracování výkazu Z17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2009
2. Zpracování podkladů pro výroční zprávu kraje a přípravu dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání
3. Otázky ze školního a závodního stravování, Praktické otázky z mateřské školy
4. Projekt Školní mléko, projekt Svačiny do škol, projekt Ovoce do škol
5. Zdravý životní styl
6. Ostatní (z.250/2000 Sb., vyhláška č. 343/2009 Sb.)

Ad 1/

- Předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení stanovilo MŠMT ČR vyhláškou č. 364/2005 Sb., další údaje zejména pak ve vyhlášce č. 208/2009 Sb. (rozsah, formu a způsob a termíny předávání údajů z dokumentace).
- Zařízení školního stravování odešle výkaz zpracovatelskému místu v elektronické podobě a současně s vytištěným a potvrzeným výpisem dat **nejpozději do 11. 11. 2009** (svému správnímu obvodu, obecní OBIII, krajské, soukromé a církevní na krajský úřad).

Nutno pečlivě prostudovat tiskopis Pokyny a vysvětlivky k výkazu.

Doplňující údaje:

- **výkaz sestavují všechna zařízení školního stravování zapsaná do rejstříku škol**
- pokud je v rejstříku zapsáno více odloučených pracovišť téhož zařízení školního stravování, sestavuje výkaz každé odloučené pracoviště
- pokud škola zabezpečuje pro své žáky stravování na základě smlouvy s jinou osobou podle § 2 vyhl. č. 107/2005 Sb., o školním stravování, uvede IZO a název vykazující školy (tzv. náhradní stravování)
- **za náhradní stravování se pro účely výkaznictví nepovažuje**, dováží-li škola stravu ze zařízení nezapsaného v rejstříku a vydává ve vlastní výdejně vlastními pracovníky (vypracuje výkaz za výdejnu)
- školní bufet se nevykazuje
- **školní jídelny - výdejny nesestavují výkaz v případě:** stravu vydávají pracovníci vyvažujícího subjektu
- **strávníci** = děti, žáci, studenti, jimž je poskytováno stravování v rámci hmotného zabezpečení (školský zákon, vyhláška o školním stravování)
- **ostatní pravidelně stravovaní** = všichni pravidelně stravovaní vč. pracovníků škol, žáků, kteří studují v jazykových školách v jednoletých denních pomaturitních kurzech i ostatní cizí stravovaní
- **příprava stravy ve výdejně** – výdejna může sama připravovat doplňková jídla, vyplní v odd. III i sl. 4 až 5a, ř. 0303 až 0306, vyvažující jídelna tak tyto strávníky výdejny ani porce doplňkových jídel neuvádí, jednalo by se o zdvojené údaje
- odd. IV, ř. 0403 – rozumí se pracovníci při přípravě a výdeji stravy, nikoli pracovníci určení k dohledu, uklízečky, apod.
- odd. III, sl. 3a, 5a ve všech řádcích se vykáží jídla vydaná/uvařená v rámci školního a závodního stravování vlastních zaměstnanců, to je jídla vydaná/uvařená dětem, žákům, studentům vykázaným v ř. 0101 a 0202 a pracovníkům škol a školských zařízení, kterým vykazující právní subjekt přispívá na závodní stravování
- v odd. V je nutno kontrolovat správnost vyplnění sl. 10 až 13

- **uvádí se zásadně počty zapsaných stravovaných – za zapsaného stravovaného se považuje ten, kdo je přihlášen ve vykazujícím zařízení k pravidelnému odběru alespoň jednoho hlavního nebo doplňkového jídla**
- konzumace doplňkových jídel připravovaných nad rozsah stanovený v § 4 vyhlášky o školním stravování (**přesnídávky a svačiny pro žáky ZŠ**) se v odd. I nevykazuje, počty smí být uvedeny jen v odd. III ve sl. 2,3,4,5 – konzultováno s Ing. J. Bejčkovou, metodičkou ÚIV Praha, tento údaj neslouží jako podklad pro rozpočet
- do počtu jídel vydaných a uvařených ve školním roce se zahrnou i jídla vydaná a uvařená během hlavních prázdnin, školní rok trval od 1. 9. 08 – 31. 8. 09
- sl. 3a a 5a odd. III – jídla vydaná a uvařená v rámci školního stravování – děti, žáci, studenti a závodního stravování vlastních zaměstnanců
- bližší podrobnosti a informace ke elektronickému zpracování jsou k dispozici na internet. stránce: <http://delta.uiv.cz/vykazy/forma.asp>, nebo na www.uiv.sz, sběr dat, regionální školství
- nový řádek 0114a v odd. I – uvádějí se pracovníci škol a školských zařízení vykazujícího právního subjektu

Ad 2/

V souvislosti s požadavky vyplnění podkladů pro výroční zprávu kraje a pro přípravu dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání, jsou na sběrném portálu kraje k dispozici tabulky, které po vyplnění budou obsahovat údaje jinde nezjistitelné a sloužící ke kompletní informovanosti subjektů a veřejnosti nejenom o stravovacích službách ve školách a školských zařízeních našeho kraje. Jsou sledovány náklady na jednu porci, popřípadě průměrnou porci, tzv. cenová kalkulace. V tabulce jsou strávníci rozdělení podle členění ve vyhlášce o školním stravování a ostatní stravování dle školského zákona s možností poskytovat stravovací služby za úplatu.

Tabulky se od svého vzniku postupně vyvíjí a již naznačily změny v tom směru, že je detailně popsána legenda a vlastní způsob vyplnění jednotlivých položek přímo v programu. Po řádném prostudování návodů nebude problém zvládnout úskalí při zpracování.

Ad3/

Pokud škola zabezpečuje činnost pouze školní jídelny – výdejny, nemá vlastní zařízení závodního stravování. Závodní stravování je zabezpečováno prostřednictvím jiného subjektu na základě smlouvy podle ustanovení § 4 a 5 vyhlášky č. 84/2005 Sb., o nákladech na závodní stravování:

- při této formě závodního stravování nemůže být poskytováno stravování důchodcům ani pracovníkům na dohody – nemůže být poskytnut příspěvek ani z rozpočtu organizace ani z FKSP. V případě, že organizace zabezpečuje závodní stravování prostřednictvím jiného subjektu, může závodní stravování poskytovat výhradně strávníkům uvedeným v § 3 odst. 3 citované vyhlášky. Nemůže být tedy stravování poskytnuto pracovníkům činným na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Pokud by tito zaměstnanci měli zájem o stravování, škola by dělala jakéhosi zprostředkovatele mezi dodavatelem a pracovníkem na dohody by hradil dodavateli plnou sjednanou cenu jídla, obdobně je tak i u důchodců vlastních.

(konzultováno s Mgr. Helenou Peterovou, MF ČR, odbor financování územních rozpočtů)

Závodní stravování se týká vždy jen zaměstnanců dané organizace, zabezpečování stravování pro ostatní školy je již stravovací službou, vyhláška o závodním stravování upravuje dva způsoby závodního stravování:

- závodní stravování zabezpečované ve vlastním zařízení závodního stravování
- závodní stravování zabezpečované prostřednictvím organizační složky státu, právnické či fyzické osoby
- náklady na pořizovací cenu surovin jsou ve vlastním zařízení závodního stravování v plné výši hrazeny strávníky a příspěvkem z FKSP, stanoveným kolektivní smlouvou nebo vnitřním předpise,

- ostatní provozní náklady na závodní stravování hradí organizace v plné výši z nákladů hlavní činnosti
- pokud organizace zajišťuje závodní stravování na základě smlouvy, patří sem i školní jídelny – výdejny, nejedná se o vlastní zařízení závodního stravování a náklady na závodní stravování tvoří cena za poskytnutou službu sjednaná ve smlouvě, organizace postupuje podle ustanovení § 4 a 5 vyhl. o záv. strav. a uhradí ze sjednané ceny až 55% z nákladů na svou hlavní činnost, zbývající část sjednané ceny hradí strážník, kterému může být poskytnut příspěvek z FKSP.

Stravování pracovníků dětských domovů v případě, že není školní jídelna v provozu, lze za závodní stravování považovat přípravu stravy společně s dětmi v rámci činnosti rodinné buňky?

- Nejedná se o způsob zabezpečení závodního stravování ve vlastním zařízení, lze uplatnit § 6a, odst. 2 písm. b, c vyhlášky o závodním stravování, stravování zjistit smluvně s jinou organizací.

Je možný rozdílný příspěvek z FKSP na závodní stravování pro zaměstnance v souvislosti s výší pracovního úvazku a délky pracovního poměru?

- Čerpání fondu se neodvíjí od délky odpracované doby nebo od poměrného dílu délky úvazku, ale od statutu zaměstnance, právní předpisy, které upravují okruh osob, kterým je fond určen, používají výhradně pojem zaměstnanec (§ 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 236 zákoníku práce, § 3 odst. 3 vyhlášky č. 114/2002 Sb., o FKSP).

Pokud má zaměstnanec dva nebo více pracovních poměrů u jedné organizace, jaký má nárok na stravování, neposkytuje se mu více stravenek za den?

- Nikoliv, nárok je jen na jedno hlavní jídlo za sníženou cenu v kalendářním dni a v místě sjednaném v pracovní smlouvě, Pokud ale zaměstnanec vykonává práci déle než 11 hodin v úhrnu s povinnou přestávkou v práci, kterou je zaměstnavatel povinen poskytnout (! 88 ZP), náleží zaměstnanci za sníženou cenu další hlavní jídlo.

Zaměstnanec, který pracuje u dvou příspěvkových organizací, kde má nárok na stravování (u jedné pracuje 3 hod. a u druhé 5 hodin)?

- Pokud odpracuje pro danou organizaci v místě sjednaném v pracovní smlouvě alespoň 3 hodiny v daném kalendářním dni, poskytne mu každá organizace stravování/stravenku (myšleny 3 hodiny časové, nikoliv vyučující).

Jak dlouhá může být přestávka na jídlo a oddech?

- Rozvržení pracovní doby a přestávek na jídlo a oddech určuje zaměstnavatel. Zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci nejdéle po 6 hodinách nepřetržité práce přestávku na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut. Přestávka v práci na jídlo a oddech může být rozdělena do několika částí v trvání nejméně 15 minut. Poskytnuté přestávky v práci na jídlo a oddech se nezapočítávají do pracovní doby. Jde-li o práce, které nemohou být přerušeny, musí být zaměstnanci i bez přerušení provozu nebo práce zajištěna přiměřená doba na oddech a jídlo, tato doba se započítává do pracovní doby.

Za jakých podmínek se mohou stravovat děti cizinců ve školních jídelnách?

- Občané EU a jejich rodinní příslušníci mají přístup ke školským službám podle školského zákona za stejných podmínek.
- Všichni nezletilí cizinci, bez ohledu na svůj pobytový statut, mají přístup ke školnímu stravování poskytovanému ve školském zařízení v pravidelné denní docházce. Ke školským službám mají přístup i ti, kteří mají právo pobytu na území ČR na dobu delší než 90 dnů, popřípadě zvláštní postavení cizince dle výčtu v § 20 odst. 2 písm.d) školského zákona.
- Výše úplaty za školské služby musí být stanovena ve stejné výši jako pro občany ČR.

Pokud ve škole praktikují studenti vysokých škol, lze je považovat za pracovníky a poskytnout jim zvýhodněné závodní stravování?

- Studenti vysokých škol nejsou zaměstnanci školy a nenáleží jim výhody zaměstnaneckého stravování. Pokud bude stravování poskytnuto, tak v plné výši úhrady nákladů na potraviny, věcných a osobních nákladů. Pojem „studenti“ je ve vyhlášce o nákladech na závodní stravování a v § 33b zákona 250/2000 Sb., v platném znění, vztažen k žákům a studentům středních škol, pokud není jejich stravování jiným způsobem.

Jaké jiné směry výživy lze uplatnit ve školním stravování?

- Ve školním stravování lze uplatnit laktoovovegetariánskou výživu a to za předpokladu souhlasu všech zákonných zástupců nezletilých strážníků nebo zletilých strážníků, nebo u provozovatelů stravovacích služeb, kde je možno podávat jídlo na výběr. Průměrnou spotřebu potravin lze doplnit drůbežím a rybím masem. Druh a množství vybraných druhů potravin na strážníka a den je dána rovněž vyhláškou o školním stravování (vejce, mléko tekuté, mléčné výrobky, tuky volné, cukr volný, zelenina, ovoce, brambory a luštěniny).

V nakladatelství SONDY vyšlo 5.rozšířené vydání publikace k vyhl. č. 114/2002 Sb. a vyhl. č. 84/2005 Sb., s komentářem a výkladem k jednotlivým paragrafům

Další sdělení a informace:

Název: Praktické otázky z mateřské školy

Autor: PhDr. MARTA JURKOVÁ

Médium: Řízení školy, Strana: 2

Rubrika: Příloha - speciál pro MŠ Datum vydání: 5.10.2009

V poslední době se na nás stále častěji obracíte s dotazy týkající se předškolního vzdělávání. Do následujícího příspěvku jsem shrnul nejčastější z nich a poprosil PhDr. Jurkovou, PhD. z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o jejich zodpovězení.

Nemocné dítě v MŠ

Mateřské školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech. Tuto povinnost jim ukládá školský zákon. Z tohoto lze vyvodit, že mateřská škola má povinnost i chránit děti v mateřské škole před kontaktem s dítětem, které má zjevné příznaky přenosné nemoci. Právník osoba vykonávající činnost mateřské školy nemůže být nucena brát na sebe odpovědnost za podmínek ztížených nemocí dítěte, zvláště tehdy, pokud by tím narušila plnění odpovědnosti k dalším dětem, které by se mohly nemocí nakazit. Zákonný zástupce dítěte má povinnost zajistit, aby dítě docházelo do školy řádně. Jako součást řádné docházky lze chápat i odpovídající zdravotní stav. Zároveň je podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, každý povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví* Z výše uvedeného tedy vyplývá, že mateřská škola má nejen právo, ale také povinnost odmítnout sem zařazené dítě, pokud toto dítě jeví zřejmé příznaky přenosné nemoci, a že na straně zákonného zástupce dítěte je povinnost dítě v tomto stavu do mateřské školy nedávat. V případě, že se u dítěte objeví známky akutního onemocnění, je mateřská škola povinna zajistit jeho oddělení od ostatních dětí. Z tohoto lze dovodit, že v případě, kdy již při příchodu do mateřské školy jeví dítě známky přenosné nemoci a je v doprovodu zákonného zástupce, který má možnost jej odvést, mateřské školy by jej v tento den (a v dny následující dokud trvá nebezpečí přenosu nemoci) neměla ani přijmout. Tato situace může být upravena ve školním řádu, například ustanovením, že do mateřské školy nebude přijato dítě, které jeví zřejmé známky přenosné nemoci. Nelze však zavést plošnou povinnost zákonného zástupce obstarat na vyžádání vyjádření lékaře již v případě pochybností o tom, zda dítě trpí přenosnou nemocí.

Podávání léků v mateřské škole

Pedagogickým pracovníkům není zakázáno léky dětem podávat, zároveň to ale není ani jejich povinností, s výjimkou, kdy by dítěti hrozila vážná újma na zdraví. Podle § 9 odst. 4 písm. b) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, je každý povinen poskytnout nebo zprostředkovat nezbytnou pomoc osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky závažné poruchy zdraví. Záleží na rozhodnutí ředitelky mateřské školy, která zváží všechny pro a proti. Doporučuji upravit podávání léků ve školním řádu, aby rodiče předem věděli, co mohou očekávat. Jak mají mateřské školy postupovat při výskytu vši dětské? Doporučený postup je zveřejněn na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, na adrese: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/sdelenipro-reditele-skol-a-skolskych-zarizeni-k-zajisteni-lepsi-informovanosti-rodicu-zaku-v-pripade-vyskytu-pedikulozy-vsi-detske>

Jak je to s přítomností psa v mateřské škole? Může učitelka vodit vlastního psa mezi dětmi?

Se zajištěním bezpečnosti dětí také souvisí otázka možného pobytu zvířete v mateřské škole. Přítomnost zvířete nesmí ohrozit povinnost zajišťovat bezpečí a ochranu zdraví dětí. Nesmí jít o zvíře, které pro děti představuje zdroj zdravotního rizika nebo které vyžaduje péči v takové míře, že by to mohlo omezit péči o děti. Pobyt zvířete v mateřské škole nesmí omezit dohled nad dětmi, měla by ho povolit ředitelka mateřské školy a také by měl podléhat předchozímu souhlasu zákonných zástupců dětí, v jejichž kolektivu bude zvíře pobývat.

Je mateřská škola povinna zajistit dítěti dietní stravování?

Školní stravování dětem v mateřské škole po dobu jejich pobytu v mateřské škole zajišťuje právnická osoba, která činnost mateřské školy vykonává. Přednostně ho zajišťuje v zařízeních školního stravování. Zařízení školního stravování neposkytují dietní stravování. V souladu se školským zákonem poskytují stravování podle výživových norem stanovených vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. V rámci stanovené spotřeby potravin je ale případná úprava stravy dle požadavku či potřeby strávníka možná. Zařízení školního stravování také mohou vařit několik druhů jídel na výběr.

Je možné, aby si dítě nosilo vlastní stravu?

Jak to bude s účtováním stravného?

Nebude tím porušena vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání?

Možnost donášení vlastní stravy do zařízení školního stravování by mohlo být v rozporu s právními předpisy v oblasti ochrany veřejného zdraví, proto je třeba obrátit se v této věci na orgány ochrany veřejného zdraví. V případě, že si dítě donášejí vlastní stravu a kuchařka mu ji zvlášť připravuje, měla by se tato služba uskutečňovat nad rámec školního stravování, to znamená, že by měla probíhat v rámci doplňkové činnosti a tato činnost by se měla objevit ve zřizovací listině například jako „poskytování alternativní stravy“. Jestliže ředitelka mateřské školy přistoupí na donášení vlastního jídla do mateřské školy, je také za to zodpovědná. V případě, že se u dítěte objeví akutní alergické obtíže, musí ředitelka prokázat, že nedošlo k pochybení ze strany mateřské školy. Pokud se dítě stravuje mimo rámec školního stravování, nosí si vlastní stravu a stravuje se tedy vždy, když je v mateřské škole podáváno jídlo, k porušení § 4 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb., nedochází. Školní stravu, kterou dítě neodebere, je třeba v souladu s vnitřním řádem daného stravovacího zařízení předem odhlásit.

Jako další řešení je možné, aby dítě odcházelo z mateřské školy ještě před podáváním oběda.

Autor: | PhDr. MARTA JURKOVÁ, PhD., MŠMT

Název: S DĚTSKOU OBEZITOU BUDOU BOJOVAT UŽ I ŠKOLKY

Autor: Médium: Řízení školy, Strana: 3

Rubrika: Příloha - speciál pro MŠ

Datum vydání: 5.10.2009

Dietologové bijí na poplach - stále mladší děti v Česku bojují s nadváhou či dokonce obezitou. Může za to nedostatek pohybu a nesprávné stravovací návyky. O tom, jak jsou pohyb a zdravé jídlo důležité, se proto nyní děti dozvědí už ve školkách.

„V České republice se v posledních deseti až dvanácti letech začíná objevovat ohrožující trend přibývání nadváhy a obezity i u malých dětí, což dříve nebývalo. Problém je hlavně v tom, že pokud jsou děti obézní už v pěti, šesti letech, tak kromě nezdravých stravovacích návyků si vytvoří i jakousi tukovou hmotu. Pokud pak dítě zhubne, tak tyto tukové buňky jsou aktivní při jakékoliv pozdější dietní chybě,“ varovala Zuzana Derflerová Brázdová z Ústavu preventivního lékařství Lékařské fakulty Masarykovy univerzity Brno.

Podle ní si takové děti nesou riziko až do své smrti. „V momentě, kdy je v určité fázi života necháme přibrat nad doporučenou mez, tak mají zvýšené riziko i pro spoustu dalších chorob, jako jsou například některé vybrané nádory, hypertenze, infarkt myokardu či ateroskleróza,“ upozorňuje Derflerová Brázdová.

Špatné stravovací návyky

Za rapidní tloustnutí dětí v poslední době může změna výživových a stravovacích návyků.

„Děti nepoměrně víc konzumují sladké sycené nápoje než před deseti roky, daleko více takové „snacky“ přidávají energii, protože jsou sladké a tučné. Děti to milují, pokud nejsou už dopředu svými zvyklostmi připraveni, že existují i jiné pamlsky typu ovoce a zeleniny. Právě tady musíme zasáhnout dřív, než začne hořet,“ říká Derflerová Brázdová.

Poslední čísla ukazují, že více než deset procent předškoláků se už v rizikové skupině ocitá. I proto přišlo sdružení AISIS s novým vzdělávacím projektem Zdravá abeceda. „Učitelé pracují s dětmi v týdenních tematických celcích. Děti si povídají nebo třeba něco skládají. Při tom se dozvědí například to, kolik jíst jakých potravin, jak často a s jakou zátěží se hýbat, proč potřebují jíst a jak poznat na ostatních, že jsou unavení,“ přiblížil metodik a manažer projektu Nikola Křístek.

Projekt nedávno získal akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro vzdělávání pedagogických pracovníků a je ve shodě s Rámcovým vzdělávacím programem. Jeho autoři by proto chtěli, aby se dostal do všech mateřských škol, které aktivně oslovují. Zájemci najdou bližší informace na webových stránkách www.zdravaabeceda.cz. Díky spolupráci s firmou Danone získají školky základní potřebné pomůcky zdarma.

Zdroj: denik.cz, 9. září

Ad 4/

Projekt školní mléko

- Upozorňujeme na nařízení vlády č. 238/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 205/2004 Sb. Toto nařízení vlády řeší společnou organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky a stanoví bližší podmínky poskytování podpory z finančních zdrojů EU a dotace národní podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve školách zařazených do sítě škol, ve znění pozdějších předpisů.
- Příloha č. 2 tohoto nařízení vlády obsahuje seznam mléčných výrobků a mléka, na které se poskytuje národní podpora jak v běžné distribuci, tak z mléčných automatů.
- Více informací o školním mléku je možno také získat na adrese: www.msmt.cz, sekce základní školství, dále pak na adrese: www.mze.cz, www.laktea.cz, www.szif.cz a nebo přímo na webových stránkách jednotlivých výrobců mléka a mléčných výrobků, kteří se dotovaným školním mlékem zabývají (např. Bohušovická mlékárna, a.s., EKOMILK s.r.o., Madeta a.s., Mlékárna Hlinsko, s. r.o., Mlékárna Kunín a.s., Polabské mlékárny a. s.)
- Na webových stránkách Státního zemědělského intervenčního fondu je k dispozici příručka pro žadatele o podporu, školy i rodiče: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/komodity/zv/01/11>
- Evropská legislativa:
- Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), v platném znění.

- Nařízení Komise (ES) č. 657/2008 ze dne 10. července 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podporu Společenství pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků žákům ve školách.
- Citace z nařízení Komise (ES) č. 657/2008: (2) Podpora pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků žákům by měla být k dispozici v mateřských školách, ostatních předškolních zařízeních a na základních a středních školách. Vzhledem k boji proti obezitě a ve snaze poskytnout dětem zdravé mléčné výrobky by se k těmto typům škol mělo přistupovat stejným způsobem a měl by jim být umožněn přístup k tomuto režimu. V zájmu zjednodušení řízení režimu je třeba vyloučit spotřebu během pobytu žáků na školních prázdninových táborech. (3) S cílem vyjasnit uplatňování režimu podpory je třeba zdůraznit, že podpora by měla být žákům poskytována pouze ve dny školní výuky. Školské orgány nebo školy každého členského státu by měly rovněž potvrdit celkový počet dní školní výuky bez prázdnin.
- **Podpora se nevztahuje na mléko a mléčné výrobky použité při přípravě jídel.**
- Současná praxe v některých krajích: **mateřské školy**, které již program školního mléka využívají, **mají dotované výrobky zařazené jako součást stravování**, tzn. dotované výrobky zahrnují do finančního limitu na potraviny a rodiče tak v konečné fázi platí méně, **s tímto názorem se nelze plně ztotožnit, školní stravování má svoji organizaci, provoz, rozsah služeb a úplatu jasně definovanou ve vyhlášce č. 107/2005 Sb., o školním stravování, v platném znění, vlastní realizace projektu školního mléka je činnost nad rámec školního stravování, proto by měla být evidence a i úhrada školního mléka nejenom pro mateřskou školu mimo režim školního stravování a školní mléko by nemělo být součástí finančního limitu na potraviny školní jídelny**
- **žákům základních a středních škol jsou mléka a mléčné výrobky nabízeny formou svačiny, nejedná se o prostředky z limitu na potraviny školní jídelny**, záleží na rodičích, zda si jejich dítě objedná či neobjedná mléko nebo mléčný výrobek. Žák má právo na 1 dotovaný mléčný výrobek na 1 den školní výuky. Forma podání je podle možností a zvyklostí jednotlivých škol (školní bufet, automat, pracovníci školy atp.).
- **Pokud distribuci dotovaného školního mléka zabezpečují samostatné jídelny, které vaří pro žáky ZŠ a SŠ, je pokrytí mimo režim školního stravování (není součástí finančního normativu).**

Projekt svačiny do škol

- Připravuje se projekt „Zdravé svačiny do škol“ formou objednávkového systému v cenové relaci od 12-40 Kč. Možnost výběru pečiva i ingrediencí dle vlastního výběru. Bližší informace na www.svaciny.eu, e-mail:svaciny@svaciny.eu, Hromovka 6, Špindlerův Mlýn, 543 51

Projekt Ovoce do škol

- Připravuje se projekt „Ovoce do škol“, který vychází z hlavních záměrů stanovených ES pro sektor ovoce a zeleniny,
- na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se Česká republika přihlásila k projektu Ovoce do škol dne 29. 5. 2009, kdy oznámila svou strategii pro školní rok 2009/2010 v souladu s článkem 16 odst. 2 nařízení Komise ES č. 288/2009,
- předkládané řešení by mělo v následujících letech přispět k zastavení negativních trendů, pokud se jedná o pokračující růst dětské obezity,
- cílovou skupinou by byli žáci prvních až pátých ročníků základních škol a základních škol speciálních zapsaných ve školském rejstříku (věková skupina 7-10 let),
- zpracovává se legislativní rámec v národní úrovni (nařízení vlády)

Ad 5/

Zásady zdravého životního stylu ve školách a školských zařízeních

Na portálu www.jidelny.cz je uveřejněn článek k zásadám zdravého životního stylu. Uvedena definice tzv. „5 P“.

- **Ukázky zdravého životního stylu jsou: pestrost, pravidelnost, pitný režim, pětkrát denně zelenina a ovoce, pohyb.**
- Ve školních jídelnách je doporučení **pestrosti** promítnuto do spotřebního koše. Jedná se o povinnou zákonnou normu. Školní stravování je kontrolováno ČŠI, zřizovatelem ŠJ a hygienickou službou. V krajských školních jídelnách je prováděno čtvrtletně vyhodnocení spotřebního koše prostřednictvím procentuálního vyjádření spotřeby sledovaných komodit s pořadím jednotlivých jídel
- žádost o pravidelné zasílání údajů ze spotřebního koše vybraných druhů potravin za zařízení školního stravování zřízené krajem v dohodnutých čtvrtletních intervalech
- **Pravidelnost** v počtu jednotlivých denních jídel je důležitou podmínkou správného stravování. Nepravidelné stravování, popřípadě vynechání denního jídla může být příčinou zdravotních potíží u dětí, např. s možností vzniku nadváhy a obezity. Škola k pravidelnosti přispívá tím, že udává dětem jistý řád (rozvrh hodin, pravidelná přestávka na jídlo, ustálený denní režim v mateřské škole atp.), někdy je však vzhledem k rozvrhu hodin zkrácena doba na oběd (vyšší obrátka židle, dlouhá čekací doba v jídelně, přesuny mezi budovami), což je velká chyba. Děti by měly mít dostatečný časový prostor na polední jídlo, při poskytování celodenního stravování zabezpečit podání všech denních jídel v součinnosti s vyhláškou o školním stravování.
- Školní stravování může být dobrým pomocníkem při zařazování zeleniny a ovoce „5x“ denně. Pravidelná spotřeba ovoce a zeleniny přispívá k prevenci chorob, podporuje trávení, podporuje imunitní systém, doplňuje potřebu vody.
- **Pitný režim** představuje základní složku pro fungování organismu. Škola by se měla na správném pitném režimu podílet (fontánky s pitnou vodou, možnost nákupu vhodných nápojů přímo ve škole). Nedostatek tekutin vede k vyšší únavě, bolestem hlavy a nesoustředění. Je nutné, aby v průběhu celého dne bylo možno pít převážně neslazené a nesyčené tekutiny.
- **Pohyb** jako základní a přirozená součást života. Důležitý cíl je pohyb pro každého, podle jeho možností a ne se soustředit jen na výkon. Radost z pohybu je základ úspěšnosti.

Dávky vlákniny

- Jedním ze zdrojů vlákniny je zelenina, ovoce, obiloviny
- Průměrný denní příjem vlákniny v české populaci je okolo 20 g, doporučená denní dávka je 35 – 50 g.
- Množství vlákniny v gramech, které by měly děti za den přijmout v potravě lze orientačně vypočítat pomocí vzorce: věk dítěte + 5 g.
- Podle posledních doporučení by měla být vláknina zaváděna dětem formou nemléčných příkrmů nejdříve 17. týden a nejpozději 26. týden života (výťah z odborného článku doc. MUDr. O. Pozlera, CSc., dětského gastroenterologa), více informací na: www.vyzivadeti.cz.

Obecné rozšíření obezity v dětském věku

(použity podklady Společností praktických lékařů pro děti a dorost)

- nový průzkum zaměřený na prevenci časného rozvoje aterosklerózy odhalil výrazný nárůst obezity u dětí, zvláště u chlapců ve věku 13 až 17 let
- příčina - nedostatečný pohyb

- studie probíhala 1 rok, dotazníková forma během preventivní prohlídky, do studie zařazeno 4 tisíce dětí ve věku 5,13 a 17 let. Z celkového počtu mělo 8,2% nadváhu a stejný počet obézních, 7,1% mělo naopak nízkou a velmi nízkou hmotnost. U 5ti letých dětí byla zjištěna nadváha u 10,9% chlapců a 14,5% děvčátek, u dětí 13ti letých se zvyšují až na 21,2% u chlapců a 16,5% u dívek. V 17ti letech pak trpělo nadváhou nebo obezitou 16,7% chlapců a 15,9% děvčat.
- Cholesterol – 61% z těchto dětí mělo hladinu cholesterolu normální – do 4,4 mmol/l, 28% dětí mělo zvýšeno hladinu cholesterolu do 5,2 mmol/l. Zvýšená nebo vysoká hladina LDL cholesterolu byla zjištěna u 46% dětí.

Správné stravovací návyky, které propagují školní jídelny, by měly přispět k účinné prevenci nežádoucích jevů ve výživě dětí a školní mládeže.

Ad 6/

Novela zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

- Od data nabytí zákona došlo k několika novelizacím, které vyplynuly z potřeby upřesnit nebo doplnit některá ustanovení zákona nebo reagovat na vydání nových zákonů,
- novela zákona řeší otázku vlastnictví příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem nebo svazkem obcí,
- stanovuje se, že příspěvková organizace hospodaří s majetkem svého zřizovatele a majetek nabývá pro svého zřizovatele,
- zákon stanoví, v kterých případech je k nabytí majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas,
- v taxativně vymezených případech může příspěvková organizace majetek i vlastnit,
- zřizovatel může rozhodnout, že některý svůj majetek převede bezúplatně do vlastnictví své příspěvkové organizace, pokud to bude pro plnění úkolů příspěvkové organizace vhodnější,
- jaký majetek může jeho příspěvková organizace nabýt do svého vlastnictví (především drobné předměty potřebné pro výkon činnosti příspěvkové organizace).
- Podrobněji se upravuje porušení rozpočtové kázně. Jsou upraveny orgány příslušné k přezkoumání rozhodnutí o porušení rozpočtové kázně, vydaných územními samosprávnými celky v samostatné působnosti.

Upozornění na Zprávy MF ČR pro finanční orgány obcí a krajů, ročník 2009, např. č. 3,4 uveřejněné na <http://www.mfcr.cz>, <http://www.denik.obce.cz>, kde jsou zveřejněny dotazy a odpovědi k problematice vyplývající z novely výše uvedeného zákona a to nejenom pro územní samosprávné celky, ale i pro jim zřízené příspěvkové organizace.

Upozornění pro jídelny zřizované krajem: na webových stránkách kraje jsou uveřejněny Zásady zastupitelstva kraje Vysočina o vymezení majetkových práv a povinností příspěvkových organizací zřizovaných krajem Vysočina č. 10/2009 schválené ZK 15. 9. 2009 /www.kr-vysocina.cz, servis pro, příspěvkové organizace, právní předpisy kraje/

Dotaz: Je třeba předchozí souhlas zřizovatele i k drobným dárkům, jako je např. ovoce pro děti?

Darování věcí (ovoce, sladkosti apod.) příspěvkovým organizacím při určitých příležitostech, např. svátcích, není třeba řešit podle § 27 odst. 5 písm. b) zákona č. 250/2000 Sb. Příspěvková organizace by měla nabývat majetek do vlastnictví spíše výjimečně, v případech, kdy to bude její zřizovatel považovat za vhodné řešení pro plnění hlavního úkolu.

Drobné dary, např. ovoce a sladkosti, může příspěvková organizace nabývat pro svého zřizovatele podle § 27 odst. 4 a nakládat s nimi např. jako se zásobami.

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 343/2009 Sb., účinnost od 23. října 2009 (uveřejněna ve Sbírce předpisů)

- odstranění některých technických chyb v textu,
- zmírnění některých požadavků na provoz a vybavení škol a zařízení,
- zohlednění nových technických poznatků,
- **převzetí požadavků na počty záchodů a ostatního vybavení hygienického zařízení pro školy a školská zařízení, které byly původně uvedeny ve vyhlášce č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na stavby, a které v nové vyhlášce č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, již uvedeny nejsou,**
- zmírnění některých požadavků na výstavbu a provoz výše uvedených zařízení vzhledem k vytvoření nových míst pro děti v předškolních zařízeních
- vyhláška je v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- sjednocuje terminologie se školským zákonem, vyhláškou o středním vzdělávání a vyhláškou o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních a nařízením vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci

Nabídka vzdělávacího semináře akreditovaného MŠMT Č.j. 14 045/2009-25-275 k alergiím, k astmatu, alergické rýmě, k atopickému ekzému, k alergiím z potravin, k anafylaktické reakci a k alergii na hmyzí jed s názvem „7a“. Pro ved. ŠJ samostatný blok, přednáší autoři projektu. Možnost přihlášek do 16. 10. 09 (O. Johanidesová), zájemci budou e-mailem vyzváni k účasti, předpokládaná realizace 2. pololetí školního roku 2009/10.

Zapsala:

Olga Johanidesová

Odbor školství, mládeže a sportu

oddělení organizace školství

Žižkova 57

odloučené pracoviště Věžní 28

587 33 Jihlava

tel.: 564 602 955

e-mail: johanidesova.o@kr-vysocina.cz